

středa,
2. října 2013

ČÍSLO 192
SK 1,30 €
DE 2,40 €

economia

IN NEJLEPŠÍ
ČAS NA
LÁZNĚ

České lázně táhnou.
Mezi procedurami je
možné hrát golf, jít na
koncert nebo nakoupit
luxusní oblečení.

J&T chce
koupit banku
v Chorvatsku

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

www.IHNED.cz

CZK/EUR
25,650 +0,33 %

CZK/USD
18,922 +0,69 %

PX
967,38 +1,02 %

DJI
15195,91 +0,44 %

FTSE
6463,34 +0,02 %

DAX
8683,50 +1,04 %

VLÁDA POČÍTÁ NA ROK 2014 S MÉNĚ PENĚZI NA VÝZKUM, NEŽ PLÁNOVAL MINULÝ KABINET

Jiří Rusnok: Čeští vědci mrhají penězi

Luboš Kreč, Petr Honzejk
autori@economia.cz

Premiér tvrdě zkritizoval výkony českých vědeckých pracovníků. Reagoval tak na výtky, že jeho kabinet v rozpočtu na rok 2014 málo myslí na vědu. Přidělil jí o 1,3 miliardy méně, než chtěl tým Petra Nečase. „Peněz je dost, jen se s nimi velmi špatně hospodáří,“ říká Jiří Rusnok v obsáhlém rozhovoru pro HN.

Na vině je podle něj špatně fungující Akademie věd a také systém hodnocení výsledků výzkumu. „Musí nastat mnohem tvrdší hodnocení. Průměrné a podprůměrné se nechává být, zůstává bez sankce. To je systém, který není dlouhodobě udržitelný. Vědci křičí, že nemají prostředky na excelenci, my jim říkáme, že když odbourají podprůměr, zbudou jim peníze na excelenci. Ale to přý nejde,“ pustil se před sedla vlády do vědeckých špiček.

Šéf Akademie věd Jiří Drahoš nemohl včera Rusnokova slova komentovat, vrátil se totiž s rodinou ze zahraničí. „Jsou to ale závažná obvinění, budeme na ně jistě reagovat,“ vzkázal pouze jeho mluvčí Jan Martinek.

Politici jsou opatrní

Právě na Akademii věd mířil premiér svou kritiku především – instituce je prý neefektivní, málo vydělává na vlastních patentech, z jejich více než padesáti ústavů by mohlo být jen třicet.

Podle Rusnoka by řešením, jak českou vědu nastartovat, mohla být změna na vládní úrovni. Ministerstvo školství by se podle něj mělo rozdělit na dva úřady: jeden by měl na starost výzkum a vysoké školy, druhý střední a základní školství spolu se sportem a kulturou. Akademie věd a její ústavy by

„ODBOUREJTE PRŮMĚR“ Vědci křičí, že nemají prostředky na excelenci, my jim říkáme, že když odbourají podprůměr, zbudou jim peníze na excelenci. Ale to přý nejde, tvrdí premiér v demisi Jiří Rusnok. FOTO: HN – MATEJ SLÁVIK

se pak mohly v podstatě rozpustit v novém ministerstvu.

„Neformálně možná zkusím některé politiky přesvědčit, nic ale sepsovat nebudu. Nebudu se trápit všemi bolestmi této země. Ono to stejně skončí tak, že vám všichni vynadají,“ připustil Rusnok, že jeho víze nejspíš jen tak neožije.

Politici ale s částí z nich souhlasí. „Určitě je třeba nastavit lepší systém hodnocení výsledků vědecké práce,“ komentoval premiérový názor pravděpodobný budoucí ministr školství za ČSSD Marcel Chládek. Dodal ale, že rozdělení resortu není něco, co by levicová vláda dělala: „Naopak chceme víc propojit vysoké školy s těmi středními.“

Naopak bývalý ministr školství za ODS Petr Fiala říká: „Výzkum nepotřebuje další revoluci, ale stabilitu, dodržení podmínek, které stát slíbil, a důslednou kontrolu využití finančních prostředků.“ Někdejší rektor Masarykovy univerzity v Brně také tvrdí, že je chybou, že vláda vědě seškrtala rozpočet.

Děti s tablety

Je to poprvé, kdy Jiří Rusnok detailněji popsal, jak si představuje, že by se Česko mělo připravit na budoucnost: „Kdyby to šlo a kdybych měl peníze a jistotu, že budou lépe využity, tak bych je věnoval do základního školství, možná dokonce hlavně na první stupeň a možná i do předškolního vzdělávání. Tam podle mě už dnes ztrácíme kvalitu budoucích generací.“

Premiérovou představou je, že žáci se už v první třídě začnou učit anglicky, dnes to je až od třetí třídy. „A škola jim rozdává tablety a budou dělat věci na tabletech, nebudou se trápit, jestli písmo Comenius nebo jiné je lepší, nebo horší, protože v životě rukou psát nebudou,“ nastínil Rusnok.

Rozhovor, strany 2 a 3

99 SLOV

Petr Kamberský

petr.kambersky@economia.cz

Premiér Jiří Rusnok mluví o vědě a výzkumu velice zajímavě. Až tak, že by mu část čtenářů z univerzit, akademie i byznysu mohla začít fandit. Jenže už v jedné staré knize se píše: „Dobrý strom nemůže nést zlé ovoce a špatný strom nemůže nést dobré ovoce. A proto je poznáte podle jejich ovoce.“ Špičková věda se dnes dělá ve špičkových týmech, a ty z „obyčejných grantů“ nezaplatíte. Bývalá vláda proto vyčlenila skoro miliardu korun, z níž by se dalo zaplatit několik excelentních vědeckých týmů. Z Rusnokova rozpočtu tato položka zcela zmizela. A nyní jeho slova: „Udělal jsem správné rozhodnutí.“

Politika

Ministr dopravy odvolal šéfy tří klíčových úřadů
strana 6

Italský ministr pro HN:

Poprvé jsou proti Berlusconiho lidé z jeho strany
strana 8

Leader's Voice

Nakonec je snad přirozené, že o politikách, kteří se proslavili snadnými oslovami a nekoncepcí školství, dnes nikdo nic neví.

JIŘÍ HLAVATÝ
šéf a majitel
firmy JUTA

strana 14

Výroba automobilů

Tatra má nového šéfa. Bývalého soud očístil v případě korupce
strana 15

Investice

Amazon chystá expanzi do středu Evropy
strana 18

Film

Příběh o legendách F1 je nejsilnější v detailech
strana 9

USA

Americká vláda je bez peněz, zavřela úřady a hrozí jí bankrot

Marek Hudema
marek.hudema@economia.cz

„Pokud Kongres nezvýší strop pro zadlužení vlády, budeme tu mít něco horšího než současné zastavení provozu vlády – dojde k zastavení ekonomiky,“ varoval včera prezident USA Barack Obama americké zákonodárce.

Spojeným státům totiž reálně hrozí, že 17. října či nejspíše na začátku listopadu nebude vláda schopna splácet úroky ze svých dluhů. Ocitne se tak v částečném bankrotu. Výsledkem může být re-

cese americké ekonomiky, která zasáhne celý svět.

Už dnes přitom pracuje americká vláda v nouzovém režimu. Nekontroluje se třeba výskyt nakažlivých chorob kvůli možným epidemiím, nepracuje část soudů, osm set tisíc federálních zaměstnanců je doma bez peněz. Chybí totiž zákon o státním rozpočtu pro finanční rok začínající 1. října. Zákonodárce zatím k rychlé dohodě nic netlačí.

Vládní demokraté a opoziční republikáni se navzájem obviňují ze současné situace, ale nezdá se, že by ztraceli svoje skalní voliče. Americká ekonomika přes nefunkčnost

Budeme tu mít něco horšího než současné zastavení provozu vlády – dojde k zastavení ekonomiky.

Barack Obama
prezident USA

vlády dál roste, a tak ani její stav zákonodárce neznepokojuje. Bezprostřední ekonomický dopad zavření státních úřadů je díky rostoucí ekonomice malý. Zastavení výplat zaměstnancům navíc zřejmě přesvědčí americkou centrální banku k ponechání úrokových sazeb na nízké úrovni a k dalšímu nákupu cenných papírů. Podpoří tím růst ekonomiky. Investoři proto dál kupují americké akcie. Moc nerostou ani výnosy z dlouhodobých státních dluhopisů. Věřitelé doufají, že USA nakonec své dluhy zaplatí.

Strany se tak zabetonovaly na svých pozicích. Včera odmítl

Senát ovládaný demokraty další návrh republikánské Sněmovny reprezentantů na schválení rozpočtu. Republikánská strana požadovala odložení Obamovy reformy zdravotnictví s povinným pojištěním. Pro Obamu je to nepřijatelné. Řekl, že odmítnutí republikánských návrhů „bylo správné“ a musí být schválen jeho návrh.

Kdy bude následovat další seriózní jednání o rozpočtu – zvednutí dluhového stropu teď není na pořadu dne –, není jasné. Současná patová situace zřejmě potrvá minimálně několik dní.

strana 7